

Workshop : Planten specifiek telen voor inhoudsstoffen

Tijdens Kennisarena: Biobased kansen voor bollentelers en vaste plantenkwekers

13 mei 2014 te Lisse

- Door: Ton Baltissen (PPO), Gerard van Oosten (Inholland), verslag door Barry Looman (PPO/IDC)
- Deze workshop is tweemaal gehouden in totaal waren er ca. 30 deelnemers. De resultaten van beide workshops zijn samengevoegd. De discussie die in beide workshops heeft plaats gevonden is verwerkt in een kort verslag en de opmerkingen op de flappen zijn puntsgewijs in dit verslag opgenomen.

Inleiding:

In de workshops werd begonnen met een heel kort voorstellingsrondje. Naast enkele ondernemers uit de bollen en/of vaste plantensector, waren er ook vertegenwoordigers van een zeer breed scala aan adviseurs, onderzoek, onderwijs, maar ook mensen uit de industrie (farmacie en cosmetica) die op zoek waren naar nieuwe markten. De workshop vond plaats te midden van de tentoonstelling biobased, waarbij een deel speciaal was ingericht voor de bollen- en vaste plantensector. Verschillende voorbeelden werden daar getoond.

Keten

Het bekendste voorbeeld van een plant specifiek telen voor inhoudsstoffen is narcis met het middel galantamine wat ingezet wordt bij Alzheimer patiënten. De grote hamvraag bij dit soort voorbeelden, maar ook voor toekomstige trajecten is, waar het initiatief vandaan moet komen. De teler weet vaak niet welke stoffen gezocht worden in de industrie en de industrie weet niet welke stoffen geleverd kunnen worden vanuit de agrarische sector. Het lijkt een beetje een Kip – Ei verhaal. Conclusie is ook dat bij deze vorm van biobased economy, de keten erg belangrijk is. Je kunt het niet alleen en deze verschillende werelden moeten elkaar vinden. Dit soort bijeenkomsten zijn daarvoor heel zinvol. Gesproken werd over een instrument of stappenplan om te laten zien hoe een proces van ketenbenadering in elkaar steekt en hoe partners elkaar kunnen vinden. Er is behoefte aan ondersteuning op het gebied van matchmaking tussen producenten en industrie, zodat op die manier nieuwe business ontwikkeld kan worden.

Voor de sector is de cosmetica keten een moeilijk bereikbare keten. Beter in beeld brengen? Welke stoffen uit planten worden er nu al gebruikt?

Library

Meerdere malen werd verwezen naar de library die momenteel wordt opgezet vanuit KCPS, waarbij van heel veel gewassen van de verschillende onderdelen (blad, bloem, wortel etc) fracties worden gemaakt die de (chemische) industrie kan gebruiken voor hun screenings programma's.

Veredeling

Er werd ook gesproken over de rol van veredeling, in veel gewassen die nu geteeld worden zijn de inhoudsstoffen weg veredeld, maar wellicht is uit oude literatuur nog wel informatie te vinden over nuttige toepassingen cq stoffen. Het is mogelijk om met de nieuwe moderne veredelings technieken die eigenschappen weer terug te halen en op die manier weer planten in productie te nemen die de gewenste inhoudsstoffen bevatten. Bij Naturalis heeft men die oude gewassen nog beschikbaar.

Kansen en belemmeringen

Er is gesproken over de kansen die er liggen, we zullen het vooral in de nichemarkten moeten zoeken. Denk aan bv de cosmetische industrie die wellicht meer inheemse planten zou kunnen gebruiken voor hun producten, vaak is het verhaal eromheen net zo belangrijk.

Ook werd er gewezen op het merk tulp in de wereld. Waarom niet zeepje met stofje uit tulp (of lelie) als regionaal product vermarkten?

Een vraag van een teler was, wat kun je met de tulp, de vraagkant bepaald was de conclusie, echter de kosten en de revenuen voor de ondernemer (teler) zijn onbekend.

Uitgaande van bovenstaand voorbeeld - tulp werd gezegd dat globaal wel bekend is wat er inzit, de volgende stap is de industrie, en indien nodig verder veredelen op de gewenste inhoudsstoffen. Het is dus in

dit geval goed om te wachten op de library, zodat de industrie de beschikking heeft over screeningsmateriaal, wellicht komen daar de vraag dan vandaan.

Een belemmering zou er kunnen zitten bij bv de farmaceutische industrie, biobased stoffen zijn vaak duur in productie, dat kunnen ze ook uitbesteden in China of misschien uiteindelijk ook synthetisch produceren.

De volgende zaken werden op de flappen genoteerd:

Flap 1:

- Aanbod <-> markt
- Stresslijn tulp -> teelt / ??
- Relatie met markt -> zorg dat je zelf de markt bent (bv inhoudsstof als bestrijdingsmiddel)
- Oude kennis verzamelen bv keizerskroon tegen mollen, taxol uit taxus etc...
- Generale kern helpen om op grond van genetische info stoffen te verhogen
- Nieuwe buitenlandse gewassen
- Effect teeltmaatregelen op gewassen
- Oude verhalen gezondheid nagaan
- Inhoudsstoffen verder verwerken
- Hoofddoel teelt of bestemming van afval
- Inhoudsstoffen modifieren voor nieuwe markten en eigenschappen
- Het gesprek aangaan met chemieconcerns naar hun knelpunten
- Sythese blijft concurrent
- Van aanbod naar vraag
- Één raffinage ->k meerdere stoffen (chemische kennis)

Flap 2:

- Leren van proces galantamine -> naar farmaceutische industrie met lijst
- Zoeken naar (waar vindt je die partijen) en met marktpartijen = match making
- Sueqencing genoombasis voor farmaceutische industrie
- Imago koppelen aan producten met inhoudsstoffen -> combineren = win/win
- Tulpoline in potten
- Instrument: best practices = hoe pak je het aan
- Cosmetische industrie: oppervlakkig, wil graag natuurlijk, wil vernieuwen (telkens nieuwe producten in de markt brengen), wil sneller naar de markt
- Nederlandse geur en kleurstoffen – grondstoffen
 - rituals (Nederlands)
- Kansen cosmetische industrie in beeld brengen
- Stop energie in matchmaking